

НАРАТИВНА СКЛАДОВА ЗВІТНОСТІ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОРИГУВАННЯ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА СТЕЙКХОЛДЕРАМИ¹

NARRATIVE COMPONENT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT REPORTING AS A TOOL FOR ADJUSTING STAKEHOLDERS' ASSESSMENT OF AN ENTERPRISE'S ACTIVITIES

Наведено порівняльну характеристику наративної складової звітності зі сталого розвитку для розмежування достовірного та фальсифікованого розкриття інформації за наступними критеріями: інформаційна база, висновки, визначення закономірностей розвитку явища, прогнозування на наступні звітні періоди, розкриття облікової політики, взаємозв'язок між різними показниками звітності, розподіл між операційної, фінансовою та інвестиційною видами діяльності, ризики недосягнення цілей сталого розвитку за видами діяльності, метафоризація тексту. Обґрунтовано, що неповнота розкриття інформації щодо впливу видів діяльності на цілі сталого розвитку збільшує ймовірність прийняття інвесторами рішення, яке не зменшить, а поглибить соціальні і / або екологічні проблеми. Водночас неповнота розкриття інформації щодо впливу видів діяльності на довкілля унеможливає здійснення контролю неурядовими організаціями, соціальними партнерами, громадою за екологічною та соціальною відповідальністю підприємства. З'ясовано, що безвідповідальне ставлення до змісту інформації, що підлягає звітуванню, створює інформаційний розрив між оприлюдненою інформацією про сталий розвиток та інформаційними потребами стейкхолдерів.

Ключові слова: наративи, цілі сталого розвитку, звітність, аналітичні процедури, достовірність, стратегічний план, стейкхолдери.

A comparative characteristic of the narrative component of sustainable development reporting is presented to distinguish between reliable and falsified disclosure of information according to the following criteria: information base, conclusions, determination of the regularities of the phenomenon's development, forecasting for the next reporting periods, disclosure of accounting policies, interrelationships between various reporting indicators, division between operating, financial and investment activities, risks of failure to achieve sustainable development goals by type of activity, metaphorization of the text. It is substantiated that incomplete disclosure of information on the impact of activities on the Sustainable Development Goals increases the likelihood of investors making a decision that will not reduce, but deepen social and/or environmental problems. At the same time, incomplete disclosure of information on the impact of activities on the environment makes it impossible to exercise control by non-governmental organizations, social partners, and the community of environmental and social responsibility of the enterprise. It is found that an irresponsible attitude to the content of information subject to reporting creates an information gap between the published information on sustainable development and the information needs of stakeholders. It was found that the strategic plan characterizes the quality of management of the organizational structure and costs of the enterprise to achieve the chosen strategy in the conditions of current liquidity and financial stability. It was substantiated that the use of economic and mathematical modeling allows to normalize costs and determine the cause-and-effect relationships between property status, liquidity, financial stability, business activity and efficiency, determining the optimal organizational structure and staffing levels for achieving the specified parameters of retained earnings. It was established that the strategic plan "from what has been achieved" means that the enterprise does not change the organizational structure to optimize costs and does not spend additional funds on development. The choice of an adaptation plan by the enterprise involves the study of the external environment, which gives preference to heuristic research methods.

Key words: narratives, sustainable development goals, reporting, analytical procedures, credibility, strategic plan, stakeholders.

УДК 657

DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.24-24>

Поліщук І.Р.²

к.е.н., доцент,
доцент кафедри інформаційних систем
в управлінні та обліку,
Державний університет «Житомирська
політехніка»

Polishchuk Iryna

Zhytomir Polytechnic State University

Постановка проблеми. Вимоги до розкриття описової частини звітності зі сталого розвитку регламентовані Директивою (ЄС) 2022/2464 Європейського Парламенту та Ради від 14 грудня 2022 року щодо звітності підприємств про сталий розвиток. Наративна складова звітності зі сталого розвитку повинна відповідати основним завданням 17 цілей сталого розвитку, розкривати стратегії підприємства для досягнення кліматичної стійкості, відповідального споживання

та виробництва, кадрової, соціальної та корпоративної політики. По суті характеристики цілей сталого розвитку – це і є основні положення, що повинні бути підтверджені або спростовані описовою формою звітності зі сталого розвитку. Наративна (описова) форма звітності зі сталого розвитку є аналогом аналітичних записок, що є різновидом аналітичного документу з висновками після проведених розрахунків за результатами проведеного аналізу.

¹ Дослідження виконано за підтримки МОН України в рамках проекту «Розробка механізму сталого розвитку економічних систем в умовах воєнних дій та післявоєнного відновлення економіки» (реєстраційний номер 0124U000463).

² ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6074-6627>

Нормативне закріплення наративної складової звітності зі сталого розвитку вимагає обґрунтування вимог до текстової частини звітності: логічної послідовності та структури розкриття питань, критеріїв встановлення достовірності відображених операцій (превалювання сутності над формою чи навпаки), можливих варіантів розкриття та їх впливу на репутацію і враження стейкхолдерів на результати господарської діяльності підприємства.

Розробка автоматичного формування наративної складової звітності за більшою частиною показників дозволить зменшити частоту маніпуляцій з враженнями стейкхолдерів від текстової частини звітності зі сталого розвитку. Однак повністю досягти автоматичних висновків неможливо, адже діапазон значень показників різний і водночас індивідуальні значення можуть досягати максимуму, мінімуму, не входити до інтервалу оптимального варіанту і бути менше початкового значення або перебувати за межами максимального можливого значення.

Потребує розробки методика оцінки достовірності змісту тексту наративної складової звітності зі сталого розвитку для запобігання оприлюднення та поширення фальсифікованої інформації про реалізацію на підприємстві цілей сталого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання нормативного регулювання наративної складової звітності зі сталого розвитку є основою для побудови методики оцінки її змісту, тому розглядаються науковцями в своїх працях. Однак кожен дослідник трактує описову форму наративної складової по-своєму, що створює багатовекторність сприйняття її змісту стейкхолдерами.

Тивончук О., Тітов Д. вважають, що впровадження Європейських стандартів звітності про сталий розвиток (ESRS) у рамках CSRD є значним кроком уперед у вирішенні низки цих питань, проте одночасно виявляє притаманні обмеження регуляторної стандартизації як механізму покращення якості розкриття інформації в описовому вигляді. Серед основних досягнень – впровадження концепції подвійної суттєвості, яка систематично розширює аналітичну сферу, вимагаючи від компаній звітувати як про свій вплив на суспільство та навколишнє середовище, так і про фінансові ризики та можливості, що виникають із факторів, пов'язаних зі сталим розвитком; впровадження обов'язкового зовнішнього підтвердження, яке частково обмежує практику грінвошингу, підвищуючи достовірність розкритої інформації; створення єдиної архітектури розкриття інформації посилює потенціал для порівняльності між фірмами [1]. Авторами акцентовано увагу на необхідності закріпити процедуру зовнішнього аудиту звітності зі сталого розвитку. Це посилить довіру до інформації про оприлюднені задекларовані і профінансовані заходи природоохоронного характеру підприємством.

Аертс В. дослідив на порівняльному наборі загальнодоступної інформації, створеної в контексті відповідно слабкої або відсутньої інформаційної асиметрії щодо акціонерів (нелістингові компанії) та відносно сильної асиметрії (лістингові компанії). Результати надають значні докази мотиваційної інтерпретації емоційних атрибутивних тенденцій та документують опортуністичне ставлення до розкриття наративної інформації в лістингових компаніях [2]. Тобто незважаючи на вимогу публічного звітування та наявності зовнішніх органів контролю за діяльністю емітентів, можливе навмисне подання лише вибіркового способом негативних або позитивних сталих практик або їх не розкриття зовсім для того, щоб справити позитивне враження на інвесторів.

Чарльз Х. Чо, Робін В. Робертс, Денніс М. Паттен, зробили значний внесок у дослідження в галузі розкриття інформації про навколишнє середовище, досліджуючи упередженість у використанні мови та вербального тону як інструменту для управління враженнями зацікавлених сторін та знаходячи емпіричне підтвердження цієї ролі. Таким чином, мову та вербальний тон, що використовуються в корпоративних екологічних розкриттях інформації, окрім їх обсягу та тематичного змісту, слід враховувати при дослідженні зв'язку між розкриттям інформації про навколишнє середовище та її ефективністю [3]. Ді Тулліо П., Ла Торре М., Дюме Дж., Реа М. А наголошують на зміні фокусу в корпоративній звітності, від цифр до наративу, що може демократизувати корпоративні звіти та перетворити неекспертів на активних учасників. Висновки можуть допомогти дослідникам та політикам вивести менеджерів корпоративної звітності з облікового статус-кво корпоративної звітності. Замість того, щоб просто запроваджувати нові рекомендації щодо звітності, виступають за необхідність змінити спосіб мислення, що лежить в основі підготовки корпоративних звітів, на такий, що цінує як цифри, так і наративи [4]. Однак спосіб представлення інформації визначає враження, які сформуються у стейкхолдерів при вивченні звітності зі сталого розвитку.

Чо К.Х., Паттен Д.М. розглядають теорію легітимності, яка передбачає, що компанії з гіршими екологічними показниками повинні надавати більш розширені компенсуючі або позитивні екологічні розкриття у своїх фінансових звітах [5]. Проф. Легенчук С.Ф. наголошує, що менеджерами використовуються різноманітні наративні засоби для створення необхідного враження через конструювання бухгалтерської соціальної реальності: суто текстові описи; текстові описи, збагачені булевими даними та нумерацією; засоби візуалізації (фотографії, графіки, діаграми, таблиці, кольори, шрифти (жирний, курсив) тощо). Вони є безпосереднім об'єктом застосування методів

менеджменту вражень задля забезпечення необхідного впливу на рішення стейкхолдерів, формування суспільної думки та легітимації діяльності підприємства [6, с. 20]. Вибірковий спосіб представлення інформації з акцентами на високих темпах зростання окремих показників з позитивними тенденціями і без показників, за якими є негативна тенденція, коригує оцінку діяльності стейкхолдерами на користь керівництва підприємства.

Проф. Легенчук С.Ф., Федорова О.С. виділяють наступні специфічні характеристики наративної компоненти сталої звітності: інтерпретаційність, перформативність, нестандартизованість, майбутнєорієнтованість, поліорієнтованість, риторична різноманітність [7, с. 35]. Інтерпретаційність як здатність по-різному впливати на враження стейкхолдерів щодо поточного фінансового стану підприємства та виконання стратегії в контексті досягнення цілей сталої розвинути потребує більш детального вивчення.

Безверхий К., Парасій-Вергуненко І. та ін. вважають, що особливий інтерес становлять питання регулювання аудиту сталої розвинути, що сприяють підвищенню довіри до звітності та забезпеченню дотримання міжнародних стандартів. Вивчення цих аспектів є важливим для розробки ефективних стратегій сталої розвинути, підвищення прозорості й відповідальності підприємств, а також зміцнення їхньої репутації на міжнародному ринку [8, с. 79]. Розробка методики аудиту із критеріями встановлення достовірності розкритих сталих практик підприємств набуває вагомого значення, з огляду на те, що звітування про

перелік планових або фактично виконаних заходів не підтверджує їх фактичну реалізацію без відображення операцій щодо виконаних та оплачених природоохоронних робіт (послуг) в бухгалтерському обліку і фінансовій звітності.

Незважаючи на вагомий внесок науковців в розкриття характеристик наративної компоненти сталої звітності та обґрунтування вимог проведення обов'язкового аудиту, поза увагою залишилися питання: конкретизація інформаційної бази для підтвердження достовірності змісту висновків наративної частини звітності, повнота формулювання зміни показників у висновках як констатації фактів чи визначення закономірностей розвитку сталих практик підприємства, наявність або відсутність ризиків фальсифікації наративної складової звітності.

Постановка завдання. Мета дослідження – розробити методику оцінки достовірності змісту наративної складової звітності зі сталої розвинути для уточнення варіантів її сприйняття стейкхолдерами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Наративна складова звітності зі сталої розвинути відповідно до ESRS [9] повинна розкривати порядок інтеграції сталих практик в бізнес-модель в довгостроковій перспективі, кліматичну стійкість підприємства, управління викидами, відходами, скидами, реалізацію заходів щодо недопущення корупції та хабарництва при взаємодії з персоналом, постачальниками, акціонерами та покупцями. Характеристики наративної складової звітності зі сталої розвинути в разі відображення достовірної інформації та з ознаками фальсифікації наведено в табл. 1.

Таблиця 1

**Характеристики наративної складової звітності
зі сталої розвинути для оцінки достовірності розкриття інформації**

Критерії порівняння	Наративна складова звітності зі сталої розвинути	
	Відображає достовірну інформацію	Має ознаки фальсифікації
Інформаційна база	Оприлюднена та підтверджена аудитором	Оприлюднена та непідтверджена аудитором
Висновки	Причинно-наслідковий зв'язок	Констатація фактів
Визначення закономірностей розвитку явища	Так (збільшення, зменшення, змін немає)	Ні
Прогнозування на наступні звітні періоди	Застосовані кількісні методи прогнозування	Застосовані евристичні методи прогнозування або відсутнє прогнозування
Розкриття облікової політики	Достовірне	Не висвітлює або спотворює зміст
Взаємозв'язок між різними показниками звітності	Наявні типові співвідношення між показниками	Наявні нетипові співвідношення між показниками
Розподіл між операційною, фінансовою та інвестиційною видами діяльності	Відповідає статутним вимогам	Не відповідає статутним вимогам
Ризики недосягнення цілей сталої розвинути за видами діяльності	Обґрунтовані	Необґрунтовані
Метафоризація тексту	Метафористичні фрази відсутні	Метафористичні фрази наявні

Джерело: розробка автора

Висновки щодо практик сталого розвитку можуть бути сформульовані як констанція розміру показника в статистиці (моментні показники), констатація фактів в динаміці (інтервальні показники), а також висвітлення загальної тенденції змін (побудова трендового рівняння) і наведення прогнозних показників. Достовірність наведених прогнозних показників при використанні кількісних методів прогнозування забезпечується розрахунком в рядах динаміки з чітко встановленою тенденцією до зростання чи зменшення досліджуваних показників бази прогнозування.

Зміст наративної частини звітності зі сталого розвитку створює певне враження стейкхолдерів на висвітлену модель розвитку підприємства. Метафоризація тексту може спричинити суттєві відхилення фактичного стану від оприлюдненого у звітності. Висвітлення ризиків досягнення цілей сталого розвитку тільки за окремими видами діяльності підприємства формує вибіркове, а не цілісне уявлення про стан досягнення сталих практик.

Ризики прийняття неефективних рішень інвесторами, неурядовими організаціями, соціальними

партнерами, громадами на основі звітності про сталий розвиток наведено на рис. 1.

Неурядові організації, соціальні партнери, громада не можуть контролювати екологічну за соціальну відповідальність підприємства через відсутність підтверджених фактів про сплату екологічного податку та реалізацію заходів щодо зменшення шкідливого впливу на природу.

Інвестори не можуть визначити вплив видів діяльності в частині реалізації екологічних та соціальних ініціатив, внаслідок чого вкладені інвестиції можуть збільшити порушення екологічного та трудового законодавства.

Згідно з Директивою (ЄС) 2022/2464 Європейського Парламенту та Рад від 14 грудня 2022 року щодо звітності про корпоративний сталий розвиток відсутність вимоги щодо впевненості щодо звітності про сталий розвиток, на відміну від вимоги до аудитора проводити обов'язкові аудити на основі завдання з надання об'ґрунтованої впевненості, загрожуватиме достовірності розкритої інформації про сталий розвиток, таким чином не задовольняючи потреби цільових користувачів цієї інформації [10]. Ситуація ускладнюється через ризик

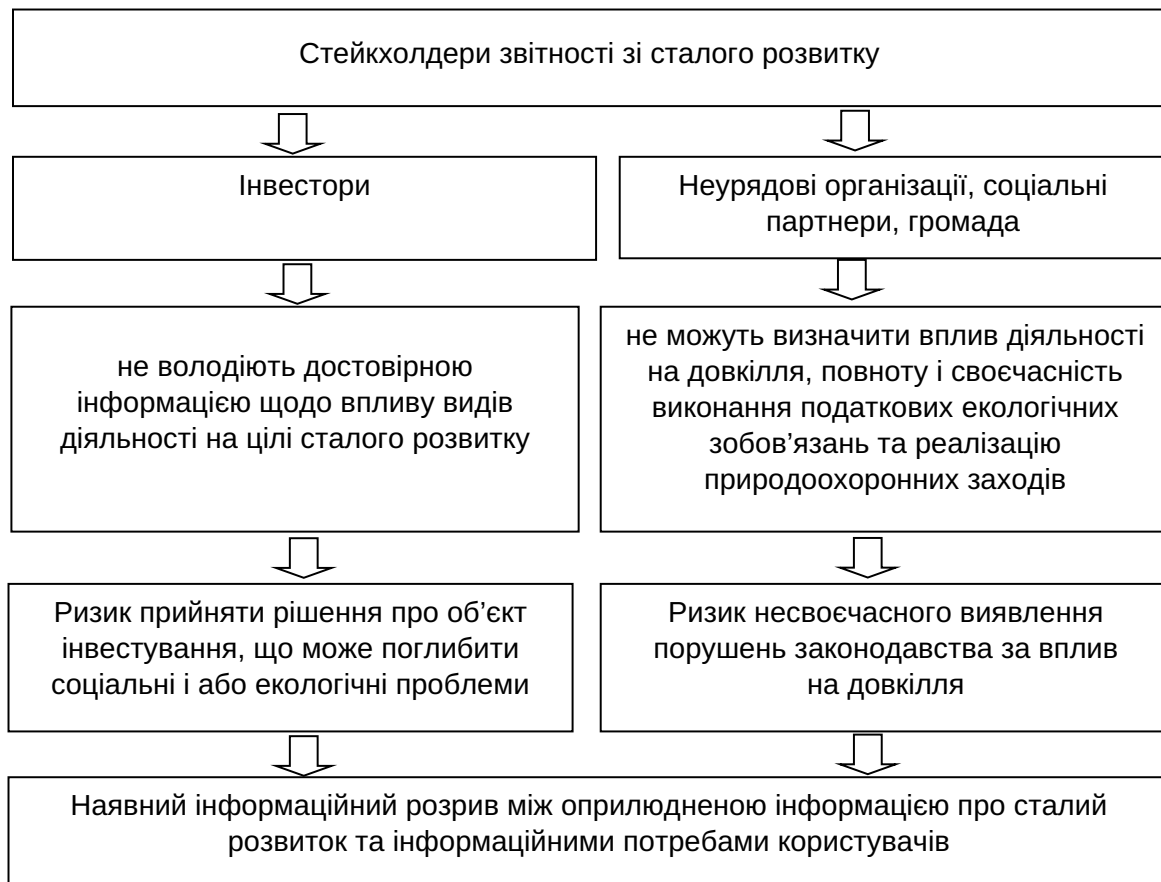

Рис. 1. Інформаційний розрив між оприлюдненою інформацією про сталий розвиток та інформаційними потребами інвесторів, неурядових організацій, соціальних партнерів, громади

Джерело: розробка автора на основі [10]

багатоваріантного трактування інформації про сталий розвиток та відсутність чітких методичних рекомендацій щодо оцінки якості наративної складової звітності. Причому слід враховувати, що аудитор, перевіряючи звітність зі сталого розвитку, залежно від застосованої методики аудиту може обирати одне з альтернативних завдань: обмеженої чи обґрунтованої впевненості, що відрізняються як часом проведення, витратами на проведення, так і ступенем впевненості в достовірності звітної інформації, що в подальшому визначає довіру стейкхолдерів до сталих практик підприємства.

Наративна частина звітності зі сталого розвитку може характеризувати оцінку фінансового стану та інтерпретувати наявність або відсутність ознак банкрутства. Однак все залежатиме від цілей складання звітності зі сталого розвитку щодо впливу на майбутні управлінські рішення стейкхолдерів. Можна показати справжні або викривлені (зменшені або збільшені) характеристики ліквідності і платоспроможності, ділової активності, ефективності, майнового стану та фінансової стійкості. Але сутність фальсифікації може бути як в розрахованих показниках, так і в їх інтерпретації у висновках:

1) показники розраховані правильно, але формулювання їх розміру та тенденцій не відповідає дійсності (викривлення тільки в наративній складовій);

2) показники розраховані неправильно і формулювання їх розміру та тенденцій не відповідає дійсності (викривлення в фінансовій і наративній складових звітності).

Наративна складова звітності зі сталого розвитку повинна чітко охарактеризувати модель розвитку через обраний підприємством вид стратегічного плану: «від досягнутого», оптимізаційний чи адаптаційний. Порядок вибору стратегічного плану наведено на рис. 2.

Кожен з трьох видів стратегічного плану має свої переваги для формування враження на стейкхолдерів. Стратегічний оптимізаційний план характеризує якість управління організаційною структурою та витратами підприємства для досягнення обраної стратегії в умовах поточної ліквідності та фінансової стійкості. Саме використання економіко-математичного моделювання дозволяє нормувати витрати та визначати причинно-наслідкові зв'язки між майновим станом, ліквідністю, фінансовою стійкістю, діловою активністю та ефективністю, визначаючи оптимальну організаційну структуру та чисельність персоналу за досягнення заданих параметрів нерозподіленого прибутку. Стратегічний план «від досягнутого» означає, що підприємство не змінює організаційну структуру для оптимізації витрат і не витрачає додаткові кошти на розвиток. Адаптаційний план

передбачає дослідження зовнішнього середовища підприємства, однак без формалізації результатів дослідження, застосовуючи горизонтальний, вертикальний, трендовий, одновимірний та багатовимірний порівняльний аналіз, впровадити його не можливо.

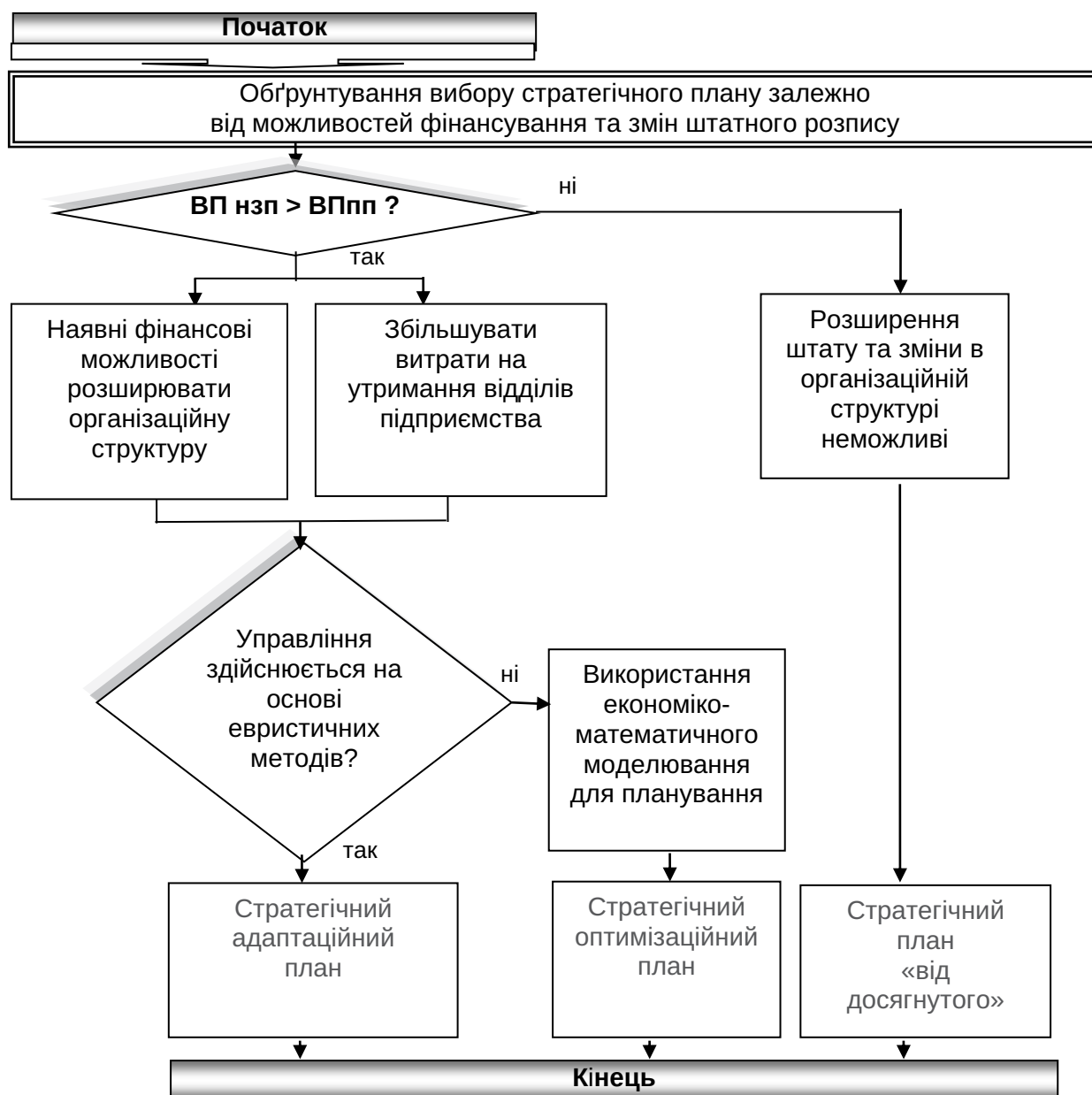
Висновки. В результаті дослідження наративної складової звітності зі сталого розвитку як інструменту коригування оцінки діяльності підприємства стейкхолдерами з'ясовано наступне:

1. Наративна складова звітності залежно від способу розкриття та змісту інформації впливає на враження стейкхолдерів при вивченні основних положень досягнення цілей сталого розвитку. З більшою довірою стейкхолдери будуть ставитися до оприлюдненої інформації, що підтверджена аудитором. Обмежене розкриття без достатньої аналітики даних не дозволить сформувати цілісні причинно-наслідкові зв'язки між показниками та встановити типовий або нетиповий характер співвідношення між показниками, що дає обґрунтовані підстави для оцінки достовірності наративної складової звітності зі сталого розвитку.

2. Неповнота розкриття інформації про повноту і своєчасність сплати екологічного податку та реалізацію заходів щодо зменшення шкідливого впливу на природу не дозволяє порівнювати екологічну відповідальність підприємств в розрізі видів економічної діяльності та встановлювати дієві механізми нормування обсягів викидів, скидів, відходів тощо. Незважаючи на те, що окупність та рентабельність інвестицій в природоохоронні заходи можуть мати позитивні значення, але щодо впливу на довкілля вибір об'єкта інвестування може бути помилковим через відсутність повної інформації про вплив окремих бізнес-процесів на довкілля.

3. Розроблено алгоритм вибору стратегічного плану підприємства залежно від можливостей фінансування та змін штатного розпису, що дозволяє встановити умови вибору, що можуть слугувати доказами розкриття моделей розвитку підприємства у наративній складовій звітності. За умов обмеженого бюджету підприємство формує стратегічний план «від досягнутого», що характеризується перманентністю витрат в динаміці. Стратегічний оптимізаційний план формує модель витрат, доходів та фінансових результатів, що дозволяє управляти ефективністю кожного бізнес-процесу на підприємстві. Адаптаційний план передбачає дослідження зовнішнього середовища підприємства та швидко коригувати маркетингову асортиментну та цінову політику залежно від прихильностей покупців.

Перспективами подальших досліджень є розробка методики аналізу наративної складової звітності зі сталого розвитку підприємства.

Примітки:

ВП нзп – витрати на персонал в наступному звітному періоді

ВП зп – витрати на персонал в звітному періоді

Рис. 2. Алгоритм вибору стратегічного плану підприємства залежно від можливостей фінансування та змін штатного розпису

Джерело: розробка автора

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Тивончук О., Тітов Д. Наративна складова корпоративної звітності зі сталого розвитку в умовах запровадження CSRD. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2026. № 25. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2026-25-06-03> (дата звернення: 03.07.2026).
2. Aerts W. Picking up the pieces: impression management in the retrospective attributional framing of accounting outcomes. *Accounting Organizations*

and Society. 2004. Vol. 30, Issue 6. pp. 493–517. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.aos.2004.07.001>

3. Cho C. H., Roberts R. W., Patten D. M. The language of US corporate environmental disclosure. *Accounting Organizations and Society*. 2009. Vol. 35. Issue 4. pp. 431–443. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.aos.2014.12.003>

4. Di Tullio P., La Torre M., Dumay J., Rea M. A. Accountingisation and the narrative (re)turn of business model information in corporate reporting. *Journal of*

Accounting & Organizational Change. 2021. Vol. 18. Issue 4. pp. 592–615. DOI: <https://doi.org/10.1108/JAOC-09-2020-0144>.

5. Cho C. H., Patten D. M. The role of environmental disclosures as tools of legitimacy: A research note. *Accounting Organizations and Society*. 2006. Vol. 32. Issue 7–8. pp. 639–647. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.aos.2006.09.009>

6. Легенчук С. Наративна компонента сталої звітності як стратегічний інструмент менеджменту вражень. *Облік і фінанси*. 2025. № 4(110). С. 14–25. DOI: [https://doi.org/10.33146/2518-1181-2025-4\(110\)-14-25](https://doi.org/10.33146/2518-1181-2025-4(110)-14-25) (дата звернення: 03.07.2026).

7. Легенчук С., Федорова О. Нові методи для бухгалтерських досліджень наративної компоненти сталої звітності: виклики та можливості. *Облік і фінанси*. 2025. № 3. С. 31–40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_ark_2025_3_6 (дата звернення: 03.07.2026).

8. Bezverkhyi, K., Parasii-Verhunencko, I., Pylypenko, O., Yurchenko O., Matiukha, M., Poddubna, N. Features of audit of sustainability reporting: empirical experience of the european union countries. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2025. 3(62). pp. 79–94. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.62.2025.4735>

9. European sustainability reporting standards (ESRS). URL: <https://xbrl.efrag.org/e-esrs/esrs-set1-2023.html#d1e134-3-1>

10. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464>

REFERENCES:

1. Tyvonchuk O., Titov D. (2026). Naratyvna skladova korporatyvnoi zvitnosti zi staloho rozvytku v umovakh zaprovadzhennia CSRD [The narrative component of corporate reporting on sustainable development in the context of CSRD implementation]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya: ekonomika ta upravlinnia – Problems of modern transformations. Series: economics and management*, no. 25. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2026-25-06-03> (accessed July 08, 2026) (in Ukrainian).

2. Aerts W. (2004). Picking up the pieces: Impression management in the retrospective attributional framing of accounting outcomes. *Accounting, Organizations and*

Society, vol. 30(6), pp. 493–517. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.aos.2004.07.001>

3. Cho, C. H., Roberts, R. W., & Patten, D. M. (2009). The language of US corporate environmental disclosure. *Accounting, Organizations and Society*, 35(4), 431–443. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.aos.2009.10.002>

4. Di Tullio P., La Torre M., Dumay J., & Rea M. A. (2021). Accountingisation and the narrative (re)turn of business model information in corporate reporting. *Journal of Accounting & Organizational Change*, vol. 18, issue 4, pp. 592–615. DOI: <https://doi.org/10.1108/JAOC-09-2020-0144>

5. Cho, C. H., & Patten, D. M. (2006). The role of environmental disclosures as tools of legitimacy: A research note. *Accounting, Organizations and Society*, vol. 32(7–8), pp. 639–647. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.aos.2006.09.009>

6. Lehenchuk S. (2025). Naratyvna komponenta staloi zvitnosti yak stratehichnyi instrument menedzhmentu vrazhen [The narrative component of sustainable reporting as a strategic tool for impression management]. *Oblik i finansy – Accounting and Finance*, no. 4 (110), pp. 14–25. DOI: [https://doi.org/10.33146/2518-1181-2025-4\(110\)-14-25](https://doi.org/10.33146/2518-1181-2025-4(110)-14-25) (accessed July 08, 2026) (in Ukrainian).

7. Lehenchuk S., Fedorova O. (2025). Novi metody dlia bukhgalterskykh doslidzhen naratyvnoi komponenty staloi zvitnosti: vyklyky ta mozhyvosti [New Methods for Accounting Research of the Narrative Component of Sustainable Reporting: Challenges and Opportunities]. *Oblik i finansy – Accounting and Finance*, vol. 3(109), pp. 31–40. DOI: [https://doi.org/10.33146/2518-1181-2025-3\(109\)-31-40](https://doi.org/10.33146/2518-1181-2025-3(109)-31-40) (accessed July 08, 2026) (in Ukrainian).

8. Bezverkhyi, K., Parasii-Verhunencko, I., Pylypenko, O., Yurchenko O., Matiukha, M., & Poddubna, N. (2025). Features of audit of sustainability reporting: empirical experience of the european union countries. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 3(62), pp. 79–94. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.62.2025.4735>

9. European sustainability reporting standards (ESRS). Available at: <https://xbrl.efrag.org/e-esrs/esrs-set1-2023.html#d1e134-3-1>

10. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting. Available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464>

Дата надходження статті: 10.07.2026

Дата прийняття статті до публікації: 28.07.2026

Дата публікації статті: 05.08.2026